

en in den stand der bloemen liggen de rijpe stempels der buitenste bloempjes nu juist in de vallijn van het stuifmeel der binnenste. Op deze wijze kan spontane bestuiving van naburige bloemen plaats hebben.

De plant is gemakkelijk te herkennen aan den bijzonderen aromatischen geur en aan de tenslotte geheel teruggeslagen straalbloemen. Ook is zij van haar verwanten en van de veel op haar gelijkende Roomsche Kamille (*Anthemis*-soorten) door den hollen algemeenen bloembodem en door het ontbreken van strooschubben te onderscheiden. De strooschubben, welke bij veel Composieten voorkomen, zijn droogvliezige bladachtige organen op den bloembodem.

De vruchten zijn klein, ongeveer 1 mM lang en zijdelings een weinig gebogen. Ze vertoonen aan de binnenzijde 5 fijne strepen. Deze strepen bestaan uit in rijen geplaatste cellen op de oppervlakte van den vruchtwand, waarin een kleverig slijm wordt gevormd. Als de wand vochtig is, komen er 5 witte, slijmerige strepen voor den dag, die dienen tot vasthechting op den bodem. Hierdoor wordt het wegspoelen der kleine vruchtjes bij slagregens verhinderd (?).

De plant heeft een vrij langen penwortel en een vertakten, onbehaarden vaak purperachtig aangelooopen stengel. De bladeren zijn dubbel-vindeelig met smal lijn-vormige slippes.

Behalve den naam Gemeene Kamille, welke men in Noord-Overijsel en de Graafschap Zutphen aan de plant geeft, vind ik in de Hollandsche literatuur nog vermeld: Wilde Kamille in Zuid-Holland en Zeeuwsch-Vlaanderen, Weerbloem op Texel, Zeere oogenvloem in Walcheren, Hondseel op Zuid-Beveland en Tholen, Stinkers op Walcheren en Kwade oogenvloem in het Land van Hulst.

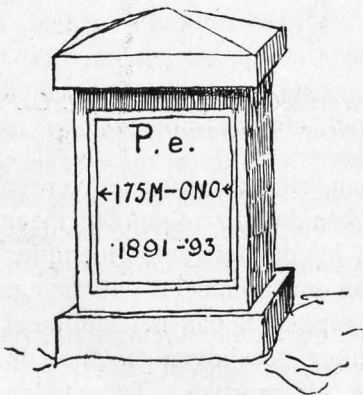
v. W.

TRINIL.

Nog versch onder den indruk van ons uitstapje wil ik eens vertellen, wat daar zool te zien is. Een uur sporens van Madioen in Westelijke richting en dan nog 9 paal naar 't Noorden, stroomt de Bengawan Solo langs de plaats, waar dr. DUBOIS 25 jaar geleden een stuk kaak en een dijbeen vond van een wezen, dat hij *Pithecanthropus erectus* of op z'n Hollandsch „de opgerichte aap-mensch” doopte.

Deze ontdekking heeft nog al wat opzien teweeg gebracht en is vooral onder het publiek bekend geworden, toen op een tentoonstelling in Parijs, van dit wezen een beeld werd tentoongesteld, dat op aanwijzing van DUBOIS vervaardigd was. Wij vonden aan den zuidelijken oever een baksteenen paaltje met ingemetselden natuursteen, waarop enkele letters en cijfers, die aan deze vondst blijven herinneren.

Omdat wij gehoord hadden, dat de Wedana van Walikoekoen een aantal fossiele beenderen bezat, spoorden we eerst tot dit plaatsje door. We werden heusch ontvangen en staken een „fijne”

op. Toen werden eenige krandjans aangedragen, waaruit de schatten tevoorschijn kwamen. Ik had me verbeeld wervels te gaan zien zoo groot als een stoel en was dus wel een beetje teleurgesteld toen de stukken den omvang bleken te hebben van beenderen, die we ook bij de nog levende dieren aantreffen. Er was ook een brok van een slag tand bij, natuurlijk versteend. De heele verzameling was gevonden bij Trinil in de gronden, die door de bandjirs van de Solo worden omgewoeld en waardoor de versteeningen komen bloot te liggen. De wedana vertelde, dat er vroeger meer dan 5 wagons naar Batavia waren opgestuurd, allemaal versteeningen van dezelfde plaats. Hoe DUBOIS uit zoo'n massa kluijjes (het vet is er af) een paar stukken been heeft kunnen onderkennen, gevonden op 20 M afstand van elkaar en kunnen uitmaken, dat die tot eenzelfde wezen behoorden, is voor leeken een raadsel en dat was het dus ook voor ons.

We moesten nu eerst 10 paal door bosch, allemaal *alas tarataban* zooals de inlanders zich uitdrukken, d.w.z. djati-bosch, slechts hier en daar door een klein complex *alas glédëgan* of wildhout-bosch afgebroken. Soms ook zien we een brandvrije zône, een strook van lage heesters met sappig groene bladen, die aangeplant zijn om bij een eventuele boschbrand dezen te stuiten.

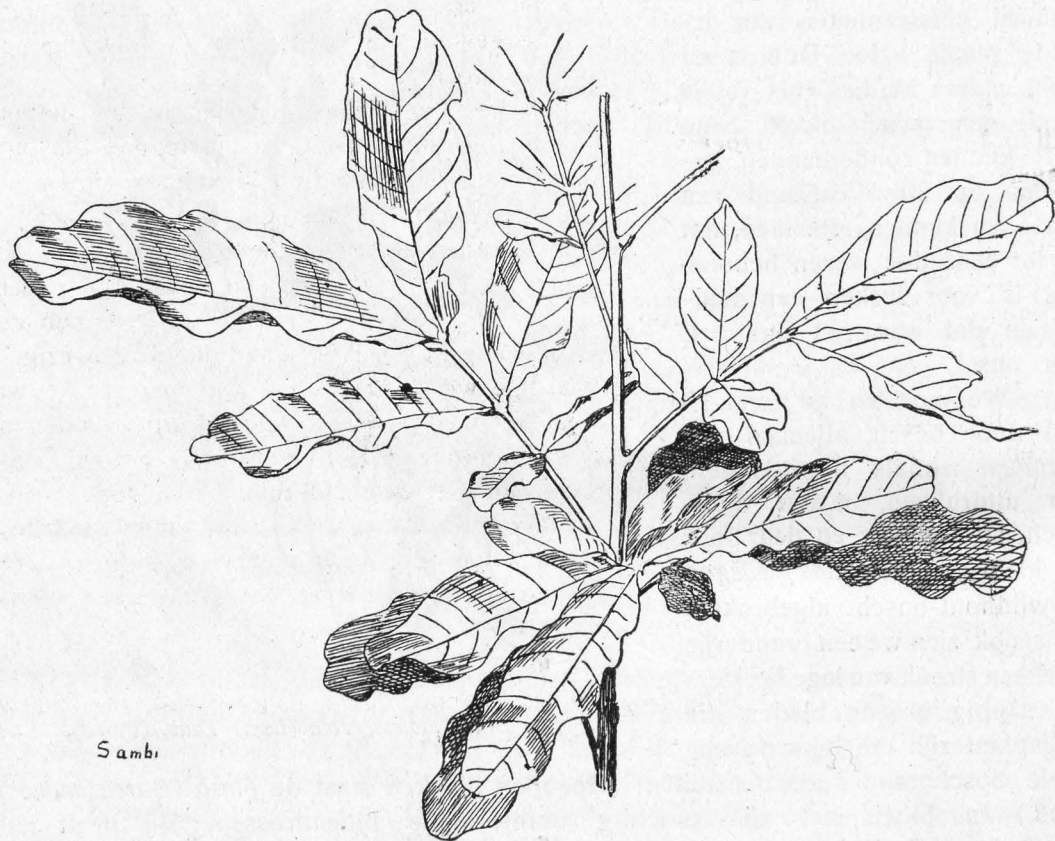
Op open plekken staat de *ploso* (*Butea monosperma* TAUB) in bloei met zijn prachtig oranje-roode bloemtrossen. Hij heeft iets van een dadap (*Erythrina*), maar bloeit veel rijker en alleen aan bladerlooze takken. De bevolking gebruikt zijn hout niet gaarne, want de rook, die er bij 't branden afkomt, doet de oogen ontstoken raken en de *oelar weling* komt op de asch af, om er van te eten. De *sambi* (*Schleichera trijuga* WILLD.) minder mooi, maar toch ook opvallend door zijn purper gekleurd jong blad, is veel nuttiger. De jonge bladeren geven sajoer, uit de zaden wordt een zeer dure en geneeskrachtige olie bereid en het hout levert de mooiste houtskool. Het is op zulke plekken zóó vredig en mooi, dat het verlangen in je opkomt er later eens een heele poos te mogen blijven.

Als we nu een zijweg inslaan komt er eenige afwisseling in den tocht; de koetsier moet soms uitstappen, om zijn paarden over een hindernis heen te helpen. Maar nu zijn we er ook gauw en aldra staan we tegenover de historische plek. Ik voel een lichte ontroering. De hooge oevers zijn van witte gelaagde padas, die zich met de handen

Butea monosperma (Lam) Taub. (Ploso).

stuk laat breken. Van alle kanten komen inlanders opdagen met versteeningen en voor een aantal dubbeltjes worden we eigenaar van een heele verzameling, die nu netjes uitgespreid op mijn tafel ligt. Een oude baas, die een schedeldak van een rund bracht, wordt met 2 dubbeltjes begiftigd. Een paar jongens komen met koeientanden aandrigen, maar deze worden niet geaccepteerd, als zijnde van recenten datum. Ze moeten er even om lachen. De ouderen herinneren zich nog een *djepprau Selenka* en een meneer *Krela* (ik schrijf de namen op den klank af), die hier ook alsmaar naar beentjes zochten; van DUBOIS hebben ze nooit gehoord. De versteeningen blijken te bestaan uit been, gewei, hoorn misschien, en hout. Verder kan ik er zelf niets van zeggen en ik zal mijn licht moeten gaan opsteken in Buitenzorg bij DR. MOHR.

Sambi

Schleichera trijuga (Sambi).

Alles wordt nu in de kar geladen en de terugweg aanvaard. De laatste 7 paal leggen we te voet af en gedrieën stappen we in den zonnebrand over den stillen weg, waar de *terkoekoes* (1) voor ons opvliegen. Een blauwjantje (2) (*tetengket*) blijft nieuwsgierig boven het water zitten; de *blekoks* (3) houden zich stil tusschen de rijst of zetten zich verder neer op een galangan; een enkele *bangau-tontong* (4), die maar liever ver uit de buurt gaat zitten, teekent een zwarte plek op 't groen.

C. A. WISSE.

- 1) *Turtur tigrinus* Temm. (Duif).
- 2) *Halcyon chloris* Bodd. (Ijsvogel).
- 3) *Ardeola speciosa* Horsf. (Ralreiger).
- 4) *Leptoptilus javanicus* Horsf. (Maraboe).